

Sprememba v angleški vladi še ni konec

Pomembna Chamberlainova napoved vrnitve odstopivšega vojnega ministra v vlado

LONDON, 17. jan. AA. Havas. Iz poročil današnjih londonskih listov o debati, ki je bila včeraj v angleškem parlamentu glede ostavke ministra Hore Belisha, je razvidno, da je afera končana in da bo morda že v najkrajšem času bivši vojni minister ponovno dobil položaj v vladi. »Temps«, ki je seveda najboljše poučen o zakulisnih dogodkih in namerah, meri celo na možnost nove in pomembne rekonstrukcije vlade, ki naj bi se izvršila v doglednem času in v namenu, da se še bolj okrepe vojni napori zaveznikov. Konservativni tisk je seveda zelo zadovoljen, da sta

bili izjavi Belisha in Chamberlaina skoraj skladni. Pač pa je opozicijski tisk nezadovoljen, ker debata ni prinesla več jasnosti glede motivov, ki so povzročili odstop vojnega ministra. »Daily Herald«, glasilo delavske opozicije, še nadalje piše, da je skrivnost Belisha še zmerom popolnoma nepojasnjena. Vsi listi poudarjajo, da zasluži ekspozicija Hore Belisha vso pohvalo v pogledu dostojanstvene umerjenosti in objektivnosti. »Temps« objavlja pod naslovom »Incident je končan« članek, ki v njem pravi, da v političnih krogih prevladuje splošni vtis, da incident zaradi odstopa

vojnega ministra ne bo imel zle posledice za bodočnost. Članek nadaljuje, da je angleški premier izrazil nado, da bo Hore Belisha skoraj imel priliko še dalje doprinesati svoj delež pri vojnih naporih države. »Temps« pravi v uvodniku, da bivši vojni minister ni niti z besedo omenil, da obstoji utemeljeni vzrok, da bi se razpravljalo o njegovi ostavki. Belisha je kratko omenil nekatere poskuse, ki so hoteli njegovo ostavko istovetiti s sabotažnim dejanjem, katero izjavo je nato spopolnil še ministrski predsednik. Obe izjavi skupaj pobijata naziranje, da je bila poli-

tična sprememba izvršena za kulisami, ker so se tovariši v vladi in osebnosti, ki so podrejene ministru vojske, protivile demokratizaciji vojske. Uvodnik pravi tudi, da se bo kmalu pokazala potreba po novi preureditvi vojnega ministrstva in to v namenu, da bo to ministrstvo po svoji sestavi in funkcijah bolj doraslo svoji nalogi. Razen tega bo potrebno izpopolniti metode in ustanove trgovinske in davčne politike, ki morajo še bolj izkoristiti ofenzivne vire zaveznikov. V tem pravcu je treba gledati nedavne spremembe v vladi in zato predstavljajo začetek, ne pa že konec rekonstrukcije.

Italijanska domneva nove vojne akcije

RIM, 17. jan. »Popolo di Roma« komentira pisanje francoskega časopisja in pravi: Po zadnjih izjavah francoskega časopisja in po izjavah odgovornih krogov je očitno, da zahodni zavezniki mislija na ekspedicijski vojski, ki bi bili poslani ena na Finsko in druga na Kavkaz. Posebno zadnjo domnevo potrjuje koncentriranje francoskih čet

v Siriji in angleških čet v Egiptu pod poveljstvom generala Weyganda. Turška pomoč proti Rusiji se zdi prav tako verjetna. Cilj teh velikopoteznih priprav naj bi bil petrolej v pokrajini Baku in švedski železni rudniki, ki si jih hočeta zahodni zaveznici zagotoviti zase in jih odtrgati od Nemčije in Rusije.

Gospodarske zahteve medameriške konference

RIO DE JANEIRO, 17. jan. AA. Brazilski listi se bavijo v uvodnikih z medameriško konferenco za nevtralnost v Rio de Janeiru, ki je velike važnosti za mednarodno življenje. Listi izražajo upanje, da bo konferenca zavzela stališče proti ponižavajočemu sistemu kon-

fisciranja poštnih pošiljk ter proti angleškemu in francoskemu diktiranju cen. Listi omenjajo, da je Argentina že prekinila pogajanja o dobavi mesa Angliji, ker Anglija ni hotela plačati primernih cen.

Nemška kritika angleškega odgovora na noto ameriških držav

BERLIN, 17. jan. AA. DNB. Nemški listi se danes bavijo z odgovorom Anglije na noto ameriških držav, ki je govorila o vojnih akcijah v tako imenovanem panameriškem varnostnem pasu. »Deutsche allgemeine Zeitung« pravi, da angleška zgodovina že več stoletij vedno na novo dokazuje, da razumejo v Londonu pojm nevtralnosti precej drugače, kakor drugod po svetu. Pod nevtralnostjo smatrajo v Londonu enostransko stališče držav, ki niso udeležene v vojni v prilog angleškemu vidiku, kar je torej baš nasprotno nevtralnosti z vidika mednarodnega prava. To angleško stališče je redkokdaj prišlo do tako jasnega izraza, kakor zdaj v njenem odgovoru na noto ameriških držav. Anglija zahteva za protiuslugo, da baje štiti pravice ogroženih narodov, priznanje posebnih ukrepov v nevtralnem pasu, ki nimajo ničesar skupnega s pravico nevtralnosti in ki predstavljajo enostransko angleško stališče. Anglija hoče spraviti vse države, ki niso udeležene v vojni, pod

svoje varušstvo. »Berliner Börsenzeitung« piše, da zahteva Anglija od 21 ameriških držav, da zaprejo nemškim vojnim ladjam pas in pristanišča, obenem pa tudi vsem nemškim trgovskim ladjam, ki jih je treba internirati, če so zasedane v pristaniščih obeh Amerik. Ta zahteva predstavlja odkrito podpiranje Anglije. Za protiuslugo bi bila Anglija pripravljena formalno priznati varnostni pas, s čemer pa ne bi bila prav nič prikrajšana svoboda gibanja njenih vojnih in trgovskih ladij v ameriških vodah. Anglija z največjim ogorčenjem odklanja vsak sum v možnost kake protipravne akcije svoje mornarice, čeprav ta mornarica s svojimi metodami blokade dnevno tepta mednarodno pravo. Nota predstavlja še en poskus ponovno vpostaviti angleško premoč na morju v enem delu sveta in to baš tam, kjer jo je zaradi stalnega povečanja ameriške mornarice zgubila, kakor že v Severnem in Sredozemskem morju.

LEDOLOMILEC »SEDOV«

MOSKVA, 17. jan. AA. Havas. Ledolomilec »Stalin«, ki je odplul na pomoč »Sedovu« se vrača s to ladjo proti sovjetski obali. Ladji si delata pot skozi kompaktne ledene mase. Ladji ploveta v smeri proti Barenbergu. Tu bo »Sedov« podrobno pregledan, preden ponovno odpluje v Arktik.

NA JUŽNI TEČAJ

BUENOS AIRES, 17. jan. AA. Havas. Vlada je poslala pomorska častni-

ka Julija Foca in Emilija Diaza, da spremljata admirala Byrda na njegovi poti na Južni tečaj. Oba častnika se bosta vkrcala na »Severno zvezdo« sredi februarja. Glavna njuna naloga bo, vršiti metereološke in okeanografske raziskave. Ostala bosta z ekspedicijo do srede aprila.

AKCIJA PROTI TERORISTOM V AMERIKI

NEW YORK, 17. jan. AA. Havas. Preiskava proti tajni organizaciji »Krščanske fronte« se nadaljuje. Člani te organi-

zacije so bili v nedeljo aretirani zaradi obtožbe, da so pripravljali zaroto proti državi. Ko so dognali, da je šest aretirancev pripadalo narodni gardi, se je na zahtevo guvernerja države New York preiskava nadaljevala v smeri, če niso morda obstojale kake zveze med teroristi in vojaštvom. Ker je bilo med aretiranimi tudi 44 stražnikov, ki so pripadali tej revolucionarni skupini, vodi generalni policijski komisar preiskavo tudi v tem pravcu.

Velik uspeh razpisa kanadskega vojnega posojila

OTAWA, 17. jan. Reuter. Včeraj se je začelo vpisovanje za kanadsko vojno posojilo. Zanimanje je bilo tolikšno, da je bil že po nekaj urah celotni znesek podpisan in celo precej prekoračen. Vlada je razpisala 200 milijonov dolarjev posojila, podpisanega pa je bilo nad 248,8 milijonov.

Zanimivo angleško-nemško trgovsko pogajanje

RIM, 17. jan. United Press. »Messagero« je dobil zanesljive informacije o pogajanjih med nemško in angleško trgovsko delegacijo v Rotterdamu glede angleškega trgovskega blaga, ki so ga nemške ladje natovorile pred izbruhom vojne in se z njim vred zatekle v nevtralna pristanišča. Vrednost tega blaga se ceni na 200 milijonov lir. Nemci so pripravljani raztovoriti angleško blago

pod pogojem, da jim Angleži izplačajo 5 % vrednosti natovorjenega angleškega blaga, dočim vztrajajo Angleži na 2 %. Med pogajanja v Rotterdamu so ostali nemški delegati v eni in angleški delegati v drugi sobi. Med njimi pa je tekal Holandec, ki je nosil predloge iz ene sobe v drugo. Ugotovljeno je, da se je zateklo v 52 nevtralnih pristanišč 142 nemških ladij.

Usmeritev blagovnih transportov iz Romunije

BERN, 17. jan. Havas. Prekinjen je promet med Romunijo in Nemčijo preko Poljske. Zaradi težav, ki jih delajo Rusi v tranzitnem prometu, so nemške oblasti začasno prekinile prevoz blaga med Romunijo in Nemčijo preko poljskega teritorija, ki ga je okupirala Rusija. Rusi so baje odklonili tranzitne olajšave tistemu romunskemu blagu, ki naj bi bilo preko Nemčije prepeljano v nevtralne države. Prav tako delajo težave z omejevanjem števila sovjetskih vagonov in lokomotiv, ki so določeni za prevoz nemškega in romunskega blaga. Zato se je Nemčija odločila, da usmeri tranzitni promet iz Romunije preko Madžarske, toda — piše »Neue Zürcher Zeitung« — prevoz preko Madžarske zaenkrat ne daje dobrih izgledov na uspeh, ker so madžarske železnice zaradi zamrzlih rečnih poti preobložene.

TRGOVINSKA POGAJANJA MED RUSIJO IN IRANOM

MOSKVA, 17. jan. AA. Havas. V kratkem se bodo začela trgovinska pogajanja med Sovjetsko Rusijo in Iranom. Pogajanja bo vodil v Moskvi iranski poslanik, ki mu bo dodeljen bivši iranski poslanik v Varšavi. V Moskvi se nahaja zaradi pogajanj s sovjetsko vlado tudi ravnatelj iranskega trgovskega ministrstva, ki je pred dvema dnevi obiskal ljudskega komisarja za trgovino Nikojana. Kakor je znano, sovjetsko-iranska trgovinska pogodba, ki je potekla jul. 1938., še ni bila podaljšana.

Oglase in osmrtnice

za ljubljansko in mariborsko številko

sprejemamo dnevno v upravi lista LJUBLJANA Frančiškanska ulica 6

NOVI NEMSKI TOPOVI
LONDON, 17. jan. AA. Havas. Današnji londonski listi priobčujejo pod senzacionalnimi naslovi vest, da preizkušajo v Nemčiji topove, ki streljajo izredno daleč. Po zatrjevanju teh listov sežejo ti topovi precej dlje, kakor znamenita »debela Berta« med svetovno vojno.

AMERIŠKI IZVOZ

WASHINGTON, 17. jan. AA. Havas. Zaradi velikega izvoza letal, petroleja in kovin v Francijo in Anglijo je ameriški izvoz v minulem letu dosegel vrednost 358 milijonov dolarjev. To je v zadnjih 10 letih največji izvoz. Trgovinski minister je izjavil, da je bil samo izvoz v decembru za 71 milijonov dolarjev večji, kakor v novembru.

